Dispozitivul hotărîrii pronunţat public la 12 decembrie 2024

Cererea de apel înregistrată la data de 10 ianuarie 2025

Conform art. 236 alin. (6) CPC în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărîrea integrală în termen de 45 de zile lucrătoare de la data solicitării, atacării sau pronunţării dispozitivului hotărîrii, după caz.

Dosarul nr. 2c-2195/2023
Cererea nr. 2-23120877-12-2-21082023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

12 decembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Georgeta Grozav
Grefier Ana Ciobanu

Cu participarea:
R/Reclamantului – avocat Cireș Isae, mandat nr. ***** din 11 martie 2023,
R/Pîrîtul – avocat Garștea Nina, mandat nr. ***** din 05 iunie 2024,

examinînd în şedinţă de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de SC „HD Trans Textil” SRL către SRL „Bertontrans” privind încasarea datoriei, dobînda de întîrziere şi a cheltuielilor de judecată,

a constatat:

La 18 august 2023, SC „HD Trans Textil” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată către SRL „Bertontrans” privind încasarea datoriei, dobînda de întîrziere şi a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, SRL „Bertontrans” (*expeditor*) a încheiat cu SC „HD Trans Textil” SRL (*transportator*) contractul de transport de mărfuri nr. 10/02-2020 din 27 februarie 2020. În temeiul acestui acord, reclamantul urma să efectuieze un transport de cauciucuri auto pe ruta Racalmas, Ungaria – Chișinău Moldova. La rândul său, pârâtul avea obligația de a achita remunerația în mărime de 1.400 euro, în termen de 30 de zile după primirea pachetului de documente aferente transportării (*documentele au fost primite în original pe data de 03 aprilie 2020 - a se vedea factura - INVOICE nr. ***** din 04 aprilie 2020 contrasemnată de pârât*). Astfel că, SC „HD Trans Textil” SRL a executat corespunzător obligațiile sale ceea ce se confirmă prin factura CMR seria/nr. A *****, nu însă și pârâtul care a achitat parțial datoria cu întârziere. La 14 martie 2023 a expediat pârâtului o somație de plată, care a fost recepționată pe 15 martie 2023. Prin aceasta, i-a cerut SRL „Bertontrans” să achite suma de 2.067 euro, care a inclus datoria de bază 1.400 euro și dobânda de întârziere 676 euro.

SC „HD Trans Textil” SRL a menționat că, la 17 martie 2023, pârâtul a achitat suma de 1.400 euro, în contul stingerii datoriei, însă această sumă este insuficientă pentru stingerea datoriei, dat fiind faptul că la această dată datoria totală cu tot cu dobândă constituia 2.076 euro. Astfel, partea din datorie de 676 euro nu a fost achitată nici până în prezent. Iar la 17 martie 2023, această parte a datoriei de bază a generat o dobândă de întârziere în mărime de 70 euro.

Pârâtul SRL „Bertontrans” a depus referință la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „HD Trans Textil” SRL, pin care a solicita respingerea ca fiind neîntemeiată. În motivarea poziției sale a invocat că, ținînd cont de reglementările speciale în domeniul raporturilor juridice de transport, creditorul are dreptul să solicite dobânzi de întârziere, din momentul punerii debitorului în întârziere, prin înaintarea unei somații în ordinea art. art. 22, 906 Cod Civil. Prin urmare, reclamantul, înaintându-i pârâtului reclamația din 15 martie 2023, a solicitat executarea în termen de 7 zile a obligației ajunse la scadență, iar pârâtul a îndeplinit solicitarea respectivă, efectuând plata datoriei la 17 martie 2023. Așadar, SRL „Bertontrans”, urma a fi considerată în întârziere și pe cale de consecință, SC „HD Trans Textil” SRL avea dreptul la dobînzi de întîrziere, numai dacă SRL „Bertontrans” nu ar fi executat obligația sa în termenul stabilit în somație. În materia contractuală în sfera serviciilor de transport, simpla expirare a termenului de executare a obligației, nu-l pune de drept pe debitor în întârziere, or, momentul punerii debitorului în întîrziere, demarează din data înaintării/recepționării unei notificări/somații cu stabilirea unui termen de plată.

SRL „Bertontrans” a relatat că, pe lîngă faptul că reclamantul ilegal a înaintat spre plată dobânda de întîrziere, acesta a asimilat-o cu dobînda contractuală, prin urmare, a

aplicat incorect prevederile art. 875 alin. (6) din Cod civil. Contractul de transport de mărfuri nr. 10/02-2020 din 27 februarie 2020, nu prevede plata cărorva dobânzi, prin urmare, din raționamentele legale invocate supra, reclamantul nu putea califica suma de 1.400 euro - ca fiind achitată în contul stingerii dobânzii de întîrziere, or, o astfel de abordare, este total lipsită de logică juridică, fiind în afara oricăror limite de reglementare. În conformitate cu chitanța emisă la data de 17 martie 2023, pârâtul a achitat suma de 1.400 euro, cu titlu de datorie pentru transportarea mărfurilor, conform datelor indicate în documentul menționat. Reclamantul a confirmat recepția plății respective conform statutului menționat în chitanță (*datorie contractuală*), mai mult, a declarat și a asigurat că nu are careva pretenții financiare suplimentare față compania noastră, apreciind diligența noastră, prin faptul că noi am achitat datoria, deși am avut posibilitatea să invocăm expirarea termenului prescripția. Astfel, prin achitarea datoriei de către compania noastră și acceptarea acesteia de către reclamant, a încetat raportul juridic, în cumul cu toate drepturile, obligațiunile și responsabilitățile aferente. Deci, reclamantul nu este în drept, iar pîrîtul nu este obligat/responsabil să achite alte sume în afara celor executate.

Pîrîtul a menționat că, reclamantul în cerințele sale, include și dobânda de întîrziere - la care pretinde că are dreptul să fie calculată începând cu data de 30 martie 2020. în domeniul raporturilor juridice de transport, legislația prevede un termen special de prescripție de un an, care consideră că are incidență și asupra pretinsei dobânzi de întîrziere derivate dintr-un raport juridic de transport.

Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţă, judecătorul consideră necesar de a admite acțiunea, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Din materiale cauzei rezultă că, la data de 27 februarie 2020 SRL „Bertontrans” în calitate de expeditor a încheiat cu SC „HD Trans Textil” SRL în calitate de transportator, contractul/comandă de transport pe rute internaționale nr. 10/02-2020. În temeiul contractului/comandă de transport, reclamantul urma să efectueze un transport de cauciucuri auto pe ruta Racalmas, Ungaria – Chișinău Moldova. La rândul său, pârâtul

avea obligația de a achita remunerația în mărime de 1.400 euro, în termen de 30 de zile după primirea pachetului de documente aferente transportării (f.d. 7).

Prin factura CMR seria/nr. A***** se confirmă că SC „HD Trans Textil" SRL a executat corespunzător obligațiilor contractuale (f.d. 9).

La data de 14 martie 2024, SC „HD Trans Textil" SRL a expediat pârâtului somație de plată, care a fost recepționată pe 15 martie 2023. Prin aceasta, i-a cerut companiei SRL „Bertontrans" să achite suma de 2.067 euro, care a inclus datoria de bază 1.400 euro și dobânda de întârziere 676 euro (f.d. 11-12).

La 17 martie 2024, SRL „Bertontrans" a achitat datoria de 1.400 euro fapt confirmat prin chitanță (f.d. 10).

La data de 23 martie 2024, SC „HD Trans Textil" SRL a expediat pârâtului repetat somație de plată, care a fost recepționată pe 24 martie 2023. Prin aceasta, i-a cerut companiei SRL „Bertontrans" să achite datoria de 686 euro (f.d.13).

Potrivit art. 9 alin. alin. (1), (2) lit. lit. a), h) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice; în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 11 Cod civil, buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.

Conform prevederilor art. 312 alin. (1), (2) Cod civil, consimțământul este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.

Conform prevederilor art. 774 din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate

fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

În conformitate cu prevederile art. 858 din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit prevederilor art. 901 alin.(5) din Codul civil, neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.

Conform art. 992 alin.(1) din Codul civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 1411 alin.(1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

Astfel, instanța de judecată menționează că, SRL „Bertontrans” a încheiat cu SC „HD Trans Textil” SRL contractul/comandă de transport de mărfuri nr. 10/02-2020 din 27 februarie 2020.

În temeiul acestui contract, transportatorul SRL „HD Trans Textil” s-a obligat să efectueze transportarea mărfii pe ruta Racalmas, Ungaria – Chișinău Moldova. În contract a fost stabilită remunerație pentru transportator în mărime de 1.400 euro (f.d.7).

Instanța reține că, pârâtul avea obligația de a achita remunerația în mărime de 1.400 euro, în termen de 30 de zile după primirea pachetului de documente aferente transportării în temeiul contractul de transport de mărfuri nr. 10/02-2020 din 27 februarie 2020 (f.d.7).

Conform clauzei stipulate în contract, expeditorul urma să achite remunerația pentru transport în termen de 30 zile bancare de la data înmânării documentelor de transport.

La data de 04 martie 2020 pîrîtul SRL „Bertontrans” a primit factura nr. *****, fapt confirmat prin semnătura și ștampila persoanei juridice, prin care ultimul urma să achite în termen de 30 zile bancare, suma de 1.400 euro (f.d. 8), fapt neexecutat de către pîrît.

Prin urmare, instanța reține că, SC „HD Trans Textil” SRL la data de 14 martie 2024 a expediat somația în adresa SRL „Bertontrans” de achitare a datoriei în mărime de 1.400 euro și dobînda de întîrziere în mărime de 676 euro (f.d. 11), care a fost recepționată pe 15 martie 2023 (f.d. 12), iar la data de 17 martie 2023, pârâtul a achitat reclamantului suma de 1.400 euro, în contul stingerii datoriei (f.d. 10).

Ulterior, la 23 martie 2023 reclamantul înaintează repetat somație de plată către pîrît în care se indică că datoria transportatorului în mărime de 1.400 euro, scadentă la 30 martie 2020, iar întîrzierea a generat pînă la 17 martie 2023, o dobîndă în mărime de 686 euro (f.d. 13).

Conform art. 875 alin. (6) Cod Civil, în cazul obligației pecuniare, indiferent de imputația indicată de debitor, plata efectuată de către debitor se va imputa, în primul rând, cheltuielilor, în al doilea rând, dobânzii și altor prestații și, la urmă, sumei de bază (*capitalului*), dacă creditorul nu face o imputație diferită.

Astfel, instanța reține că, în coraport cu norma sus citată, prin plata de 1.400 euro din 17 martie 2023, pârâtul a stins dobânda de întârziere acumulată și o parte din datoria de bază, acumulînd o restanță la datoria de bază în mărime de 686 euro.

Conform art. 942 alin. (1) și (2) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale; rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Instanța de judecată menționează că dobânda de întârziere este o sancțiune specifică de drept civil, care se manifestă în cadrul răspunderii contractuale sau delictuale, atunci când debitorul nu execută în termen obligațiile pecuniare față de creditor.

Astfel, dobânda de întârziere poate fi solicitată în cazul neexecutării obligației asumate, indiferent de faptul dacă dobânda a fost sau nu stipulată în contract, deoarece prin lipsa de folosință a unei sume de bani, i se provoacă părții un prejudiciu, în cazul neachitării în termenul stabilit.

În context, a fost constatat că pârâtul SRL „Bertontrans” nu a achitat datoria la scadență, SRL „HD Trans Textil” este îndreptățit la încasarea dobânzii de întârziere, motiv din care, instanța consideră întemeiată pretenția SRL „HD Trans Textil” privind încasarea de la SRL „Bertontrans” a dobânzii de întârziere în mărime de 70 euro, conform calculului prezentat (f.d. 15).

Conform art. 391 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform prevederilor art. 395 alin.(1) Cod civil, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Instanța nu poate reține argumentul pârâtului despre expirarea termenului de prescripție, or art. 401, alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Cod civil, printr-un act voluntar de executare sau prin recunoașterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripția. Constituie acte de recunoaștere tacită executarea parțială a obligației, achitarea, în tot sau în parte, a dobînzilor sau a penalităților, constituirea unei garanții, solicitarea unui termen de plată, declararea compensării și alte asemenea manifestări care să ateste în mod neîndoielnic existența dreptului celui împotriva căruia curge prescripția; În cazul survenirii circumstanței indicate la alin. (1) lit. a), începe să curgă un nou termen de prescripție extinctivă chiar dacă circumstanța survine după expirarea termenului de prescripție extinctivă.

Astfel, instanța reține că, prin achitarea datoriei de 1.400 euro la data de 17 martie 2023, pârâtul a recunoscut datoria și din această dată, adică la 17 martie 2023, a început a curge un nou termen de prescripție și în aceste circumstanțe se constată că acțiune este depusă în termen.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, în sensul prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 90 lit. și l) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte: alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.

În altă ordine de idei, se notează că în baza prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporțional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Astfel, la materialele cauzei au fost prezentate ordinul de plată seria 00 nr.***** din 18 august 2023, privind achitarea taxei de stat în mărime de 437 lei (f.d.2).

Prin urmare, instanța de judecată va dispune încasarea de la SRL „Bertontrans” în beneficiul SC „HD Trans Textil” SRL, suma de 437 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat.

În conformitate cu art. 26, 94, 236-241, 357 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de SC „HD Trans Textil” SRL către SRL „Bertontrans” privind încasarea datoriei, dobînda de întîrziere şi a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la SRL „Bertontrans” în beneficiul SC „HD Trans Textil” SRL, datoria restantă formată în baza contractului comandă din 10 februarie 2020, în mărime de 686 euro (șase sute optzeci și șase euro), dobînda de întîrziere în mărime de 70 euro (șaptezeci euro), convertiți în lei moldovenești, la data executării hotărîrii conform cursului oficial al BNM, și taxa de stat în mărime de 437 lei (patru sute treizeci și șapte lei).

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecător Georgeta Grozav